Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 51 (5655).

12 МАРТ ЖУМА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЯНГИ ЧЎҚҚИЛАР ЧОРЛАЙДИ

Сменамиз коллективи КПСС XXV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олди.

Съезд ўз ишини давом эттираётган кунларда ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилдик. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездга ҳисобот докладини ҳар томонлама чуқур ўргандик. Докладда айтилган улуғвор режалар бизни янги марралар сари илҳомлантирмоқда.

Съезд кунларида эълон қилинган СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан комбинатимиз Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Бу ҳаммамизни ниҳоятда мамнун этди. Чунки юксак мукофот самарали меҳнатимизнинг ёрқин ифодасидир. Шунингдек, партия XXV съездида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг ўнинчи беш йилликда комбинатимиз ишлаб чиқариш қувватини икки баравар кўпайтириши ҳақидаги сўзларини ҳам диққат-эътибор билан ўқиб чиқдик.

Булар барчаси порлоқ истиқболдан далолатдир.

Қ. МАВЛОНОВ,
В. И. Ленин номли, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис эритиш заводининг смена мастери.

ПАРТИЯНИНГ БУЮК КУЧИ

Бутун дунё совет коммунистларининг XXV съезди туфайли юз берган зўр таассуротлар билан яшамоқда. Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган чуқур ва сермазмун ҳисобот докладида, тарихий анжуманнинг бошқа материаллари ва қарорларида инсониятнинг кўз ўнгида Советлар мамлакати чинакам улуғвор зафарларининг манзараси намоён бўлди, коммунистик қурилиш планларимизнинг салобати, олижаноблиги, реализми яққол кўринди. Бинобарин совет кишилари ҳақли равишда фахрланаётган ва амалга ошириш учун зўр ғайрат билан курашаётган ишларнинг ҳаммаси—экономикани ривожлантиришдаги, халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишдаги катта-катта муваффақиятлар, социалистик демократиянинг равнақи, СССР ленинчи тинчликсевар ташқи сиёсатининг ажойиб ютуқлари — шуларнинг ҳаммасини улар жонажон партиянинг фаолияти билан боғлиқ деб билмоқдалар.

«Халқ партияга ишонади. Халқ партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қувватламоқда. Бу эса партиянинг бир кучига ўн куч қўшмоқда. Партия учун битмас-туганмас куч манбаи бўлмоқда», — деди съездда ўртоқ Л. И. Брежнев. Партия билан халқнинг бирлиги уларнинг мақсадлари, фикр-ўйлари ва ишларининг бирлиги — съезд ўртага қўйган янги вазифалар муваффақиятли бажарилишининг гаровидир.

Партиянинг ўсиб, мустаҳкамланиб бораётганлиги ҳам бунинг муҳим гаровидир. Кейинги йилларда партия турмушининг ленинча нормаларига ва партиявий принципларига қатъий риоя этиш асосида КПСС сафларининг ғоявий ва ташкилий бирлиги янада мустаҳкамроқ бўлиб қолди. Бизнинг партиямиз ҳозир ўн беш ярим миллиондан ортиқ коммунистни бирлаштириб турган буюк, қудратли кучдир. Съезд қарорлари партиянинг муттасил мустаҳкамланиши, унинг ҳамма бўғинлари янада кўпроқ аҳиллик, активлик, собитқадамлик билан ҳаракат қиладиган бўлиши тўғрисидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган.

Уттиз йил мобайнида КПСС сафлари салкам уч баравар кўпайди. Бу ҳол аввало унинг раҳбарлик роли ва обрў-эътибори ошиб бораётганлиги билан боғланган. Ривожланган социализм шароитида КПСС бутун халқнинг партияси бўлиб қолган бўлса ҳам, лекин у ўзининг синфий характерини йўқотгани йўқ. Ҳозир партияга кираётганларнинг 58 проценти ишчилар эканлиги совет жамияти ҳаётида ишчилар синфининг етакчилик ролини ифодалаб турибди. Аммо КПСС ўзининг сон жиҳатидан ўсишига зўр бераётгани йўқ. Биз олға томон қанчалик илгарилаб борганимиз сайин, деб таъкидланди съездда, шу қадар катта вазифаларни ҳал этишга тўғри келади, ҳар бир коммунист партиянинг юксак ғоявий, актив жангчиси, коммунизм қурувчилар сафидаги пешқадам куч бўлиши тўғрисида шу қадар кўпроқ ғамхўрлик қилишимиз керак бўлади.

КПСС XXIII ва XXIV съездларининг партия қурилиши масалаларига доир йўл-йўриқларининг бажарилиши ички партиявий демократияни ривожлантиришга, партия ташкилотларининг иш формалари ва методларини такомиллаштиришга ёрдам берди. Аммо совет жамиятининг динамизми хўжалик ва маданий қурилишга, одамларни тарбиялашга партия раҳбарлиги савиясини янада оширишни, ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятни яхшилашни қаттиқ талаб қилмоқда. Бу гап партия группаларидан тортиб иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларигача бўлган партиянинг жамики бўғинларига тааллуқлидир.

КПССнинг асосини ташкил этувчи бошланғич партия ташкилотларига съезд алоҳида эътибор берди. Улар ўзларининг бутун ишлари орқали партия сиёсатини омманинг жонли ижоди билан бирлаштиришга кўмаклашадилар. Вазифа шундан иборатки, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга янада активроқ таъсир ўтказадиган бўлсинлар, коллективларда ижодий изланиш, талабчанлик ва уюшқоқлик муҳитини вужудга келтириш тўғрисида, одамларнинг маънавий ўсиши, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилсинлар. Ҳар қандай участкада ленинча иш услуби партиявий раҳбарлик муваффақиятининг зарур шартидир. Бу—субъективизмга йўл қўймайдиган, жамики ижтимоий жараёнларга илмий, чуқур ижодий ёндошиш услуби эканлигини съезд эслатиб ўтди. Бу услуб ўзига ва бошқаларга юксак талабчанликни тақозо этади, хотиржамликни истисно қилади, бюрократизм ва формализмнинг ҳар қандай кўринишларига қарама-қарши бўлиб туради. Шу муносабат билан танқид ва ўз-ўзини танқид, қабул этилган қарорларнинг ижросини қаттиқ контрол қилиш ва текшириш катта роль ўйнайди.

Партияда кадрларни эҳтиёт қилиш, уларга ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш услуби мустаҳкам қарор топди. Бироқ бундай муносабат кадрларни мустаҳкамлаш баҳонаси билан аравани торта олмаётган, вазифаларини бажармаётган кишиларни раҳбарлик лавозимларида қолдираверишни мумкин, деган маънони асло билдирмаслигини съезд таъкидлаб ўтди. Партия кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этишга ҳам юксак вазифалар нуқтаи назаридан қарамоқда. Съездда бу ишни янада такомиллаштириш, юқори малакали, тажрибали ва ғоявий етук кадрлар резервини доимо тўлдириб туриш зарурлиги айтилди.

Партиянинг фаолиятида янги инсонни вояга етказиш масалалари катта ўрин олмоқда. Коммунистик тарбия иши марксизм-ленинизм назариясининг мустаҳкам пойдевори асосида олиб борилмоқда. Съезд марксизм-ленинизм назариясини янада ижодий ишлаб чиқиш ва доимо ривожлантириш, ижтимоий фанлар ютуқларидан ғоявий-тарбиявий ишда моҳирона фойдаланиш зарурлигини айтмоқда. Ички ва халқаро ҳаётнинг ҳозирги шароитлари идеология иши олдига янги жиддий талаблар қўймоқда. Бунда гап аввало бу ишни йўлга қўйишга комплекс ёндошиш, яъни меҳнаткашлар турли группалари хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиянинг узвий бирлигини таъминлаш устида бораётир.

Жамиятнинг сиёсий системасини ҳар томонлама ривожлантириш — коммунистик қурилишнинг муҳим йўналишидир. Съездда социалистик давлатчиликни такомиллаштиришга, совет демократиясини янада ривожлантиришга катта эътибор берилди. Советларнинг, касаба союзларининг, комсомолнинг, бошқа давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг ташаббусини янада рағбатлантириш, аҳолининг тобора кенг қатламларини бошқарув ишига жалб этиш вазифаси ҳам ўртага қўйилмоқда.

Бизнинг партиямиз ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг, бутун халқнинг сиёсий йўлбошчиси бўлиш ролини муносиб равишда бажармоқда. У марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми революцион байроғини баланд кўтариб бормоқда, ўзининг тарихий вазифасини шараф билан амалга оширмоқда, порлоқ коммунистик идеалларнинг тантанаси учун тинимсиз курашмоқда. КПСС XXV съезди ишлаб чиққан қарорлар партиянинг буюк кучини оширади, бу қарорлар шу курашдаги янги қудратли омил, халқ бахт-саодати йўлидаги янги-янги зафарларнинг гарови бўлиб қолди. Партия бор жойда—муваффақият ҳам, ғалаба ҳам қўлга киритила беришини совет кишилари яхши биладилар.

[«ПРАВДА»нинг 10 мартдаги бош мақоласи].

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ—ОММАГА

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

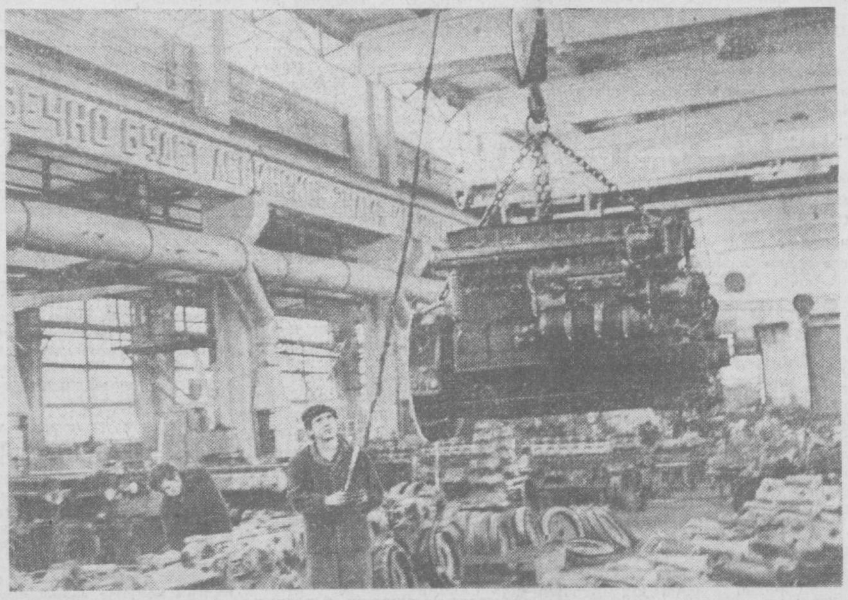

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақа якунлари бўйича Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Узсовпроф ва ЎзЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, дипломи ва пул мукофоти билан тақдирланди.

Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили социалистик мусобақасида Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, дурадгор Носир Исамуҳамедов илғорлар сафида боряпти.

Суратларда: коммунистик меҳнат зарбдори Носир Исамуҳамедов. Корхонанинг мотор цехи. Бу цех коллективи цехлараро мусобақада мунтазам мукофотли ўринларни эгаллаб келяпти.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

«ЎРТОҚЛАР», бизнинг XXV съездимиз мамлакатининг қудратини янада ўстириш учун, совет кишиларининг турмуш даражасини ошириш учун бутун ижтимоий ҳаётимизни такомиллаштириш учун курашда янги марраларни белгилади», —деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съезд ёпилишида сўзлаган якунловчи нутқида.

КПСС XXV съезди қарорлари ишлаб чиқаришни муттасил ривожлантириш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш, фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш, халқнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини оғишмай юксалтиришга даъват этмоқда.

Съезд делегатлари иш жойларига қайтиб, коммунистларининг улкан анжуманидан олган таассуротларини касбдошлари билан ўртоқлашмоқдалар, бундан буёнги ўсишнинг янги манбаълари, янги резервларини синчковлик билан аниқламоқдалар.

М. ЕДГОРОВ,
Бекобод металлургия заводи мартен цехининг пўлат қуювчиси

Съезддан олам-олам таассурот билан қалби ҳароратга тўла ҳамкасблар ёнига шошилдим. Металлургларимизнинг меҳнат муваффақиятлари кўпчиликка маълум. Заводимиз коллективининг самарали меҳнати туфайли корхонамизда лойиҳа қувватида кўрсатилганидан кўра кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Ўйлайманки, бу ҳам биз учун чегара эмас.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, аввало бизга, ҳар бир кишининг меҳнатига боғлиқ. Ўз хизмат вазифамизга виждонан муносабатда бўлсак, бутун билим, куч ва ғайратимизни ишга солсак меҳнат муваффақиятларимиз бундан ҳам юқори бўлади.

Бригадамиз коллективи ўтган йили пландан ташқари 700 тонна пўлат ишлаб чиқаришга муваффақ бўлган эди. КПСС XXV съезди олдидан социалистик мусобақа яна ҳам ижодий тус олди. Съезд очилиш кунигача кўрсатилганидан бир неча юз тонна кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдик.

Съездда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг докладини диққат билан тингладим. Унда съездолди социалистик мусобақа давомида туғилган меҳнат кўтаринкилигини сақлаб қолиш ва янада мустаҳкамлаш лозим деб ўтилди. Демак, биз съезд бўсағасида эришилган илғор тажрибаларни янада оммалаштиришимиз, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун барча чоралар билан кураш олиб боргимиз лозим. Ўтган йили ҳар бир печдан нормадаги 290 ўрнига 310 тадан эритма олган эдик. Ўнинчи беш йилликда ҳар бир печдан 315 тадан эритма олишга аҳд қилдик. Шубҳасиз, бунда ички резервлардан тўла фойдаланишни кўзда тутаяпмиз. Масалан, бир эритма олгач, печдаги иссиқликни йўқотмай туриб тезкорлик билан навбатдаги жараённи бошлаб юбориш муҳим аҳамият касб этади. Бу биринчидан тежамкорликда жуда асқотса, иккинчидан маҳсулот сифатини яхшилайди. Новаторларнинг илғор тажрибаларини умумлаштириб унга янги таклифларни қўшиш лозим. Бизнинг мақсадимиз ҳатто ремонтлараро даврни ҳам узайтиришдир. Бунинг учун эса профилактика ишларини намунали ташкил қилиш керак. Айниқса иссиқлик режимига риоя қилишнинг аҳамияти катта. Бундан ташқари яна бир қатор тадбирларни амалга оширишни мўлжаллаб қўйганмиз. Ишонтириб айтамизки, беш йиллик шиори бўлган сифат ва самарадорлик бизнинг бригадамизда ўз аксини топади.

О. ҚОДИРОВА.
«Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг директори

СЪЕЗДда қилинган докладлар, нутқлар, ҳамкасблар билан учрашувлар кечагидек ёдимда. КПССнинг XXV съездида совет халқининг ўнинчи беш йилликдаги вазифалари аниқ кўрсатиб ўтилди. Биз бу кўрсатмаларга чуқур ўйланган ҳолда ижодий ёндошишимиз лозим.

«Мамлакат олдида турган хилма-хил, иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этиш учун меҳнат унумдорлигини тез ўстириш, бутун ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин оширишдан бошқа йўл йўқ. Самарадорликка зўр бериш —бутун иқтисодий стратегиямизнинг жуда муҳим таркибий қисми эканлиги ҳақида қайта-қайта гапиришга тўғри келади», — деди Л. И. Брежнев съездда қилган ҳисобот докладида.

Бизнинг корхонамизда шу мақсад йўлида бир қатор ишлар бажарилди. Маҳсулот ҳажмини кенгайтиришга асосан меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига эришишни мақсад қилиб қўйганмиз. КПСС XXV съездида бу йўлнинг ҳақиқатан тўғри йўл эканлигига яна бир бор иқрор бўлдик.

Бу йил қўл меҳнатини сиқиб чиқарувчи бир қатор янги линиялар ишга туширилади. Натижада меҳнат унумдорлиги бир неча баробарга ўсади. Айниқса, рационализаторлик ҳаракатига кенг ўрин бермоқдамиз. Ўтган беш йилликда меҳнат унумдорлиги планда кўрсатилган 38,2 процент ўрнига 48,4 процентга ўсди, 283 рационализаторлик таклифи туфайли 532 минг сўмлик иқтисодий фойда олишга муваффақ бўлдик. Ҳар уч кишининг бири беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Биз социалистик мажбурият шартларини зиёдаси билан адо этиб келмоқдамиз.

Маҳсулот сифатини яхшилаш ҳам энг биринчи вазифалардан ҳисобланади. Бу демак, ҳар бир ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг эл дидига мос келиши, шу жумладан арзон ва чиройли бўлиши керак. Ҳозирнинг ўзидаёқ корхонамизда ишлаб чиқарилаётган 59 хил моделдаги пальтога сифат белгиси берилганлиги бу борадаги муваффақиятларимизнинг исботидир. Корхонамизда ҳар йили 100—120 янги моделдаги пальтолар элга армуғон этилади.

Коллективимиз ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йилида пландан ташқари 2 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга ва 12 хил маҳсулотга давлат сифат белгиси олишдек яхши ниятни кўзламоқда. Ўйлайманки, корхонамизнинг ишчи, инженер-техник ходимлари бу юксак мажбуриятни ҳам шараф билан адо этадилар.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

ОЛМАЛИҚ кон-металлургия заводи, Қорақалпоғистондаги «Партия XXII съезди» колхози, Каттақўрғон ёғ-мой комбинати, Сурхондарёдаги «Коммунизм» колхози, Ўрта Осиё темир йўли ва тағин олтита корхона ҳамда хўжалик ўтган беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани пропаганда қиладиган кўргазмали агитацияни яхши йўлга қўйишда республика кўригининг ғолиблари бўлиб чиқишди. Улар Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг биринчи даражали дипломлари билан мукофотландилар. Кўрик иштирокчиларидан тағин элликтаси иккинчи ва учинчи даражали дипломларни олишга сазовор бўлдилар.

Тўрт даврада ўтказилган кўрикда жами саккиз мингга яқин саноат корхонаси, транспорт ва қурилиш ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар, республиканинг маданий-оқартув муассасалари иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР

Карл Маркс номи колхоз Юқори Чирчиқ районида пилла етиштиришда пешқадам хўжаликлардан ҳисобланади. 1975 йилда колхоз бўйича 115 қути қурт парвариш қилиниб, юқори ҳосил олинди. Пландаги 6 минг 980 килограмм ўрнига 8 минг 892 килограмм «кумуш тола» етиштирилди. Ҳар бир қути қурт уруғидан пландаги 60 ўрнига 77,3 килограммдан пилла териб олинди. Йиллик план 127,4 процент қилиб бажарилди.

Пиллакорлардан Мавжуда Абдуллаева, Мейли Файтуллаева, Тўйли Анорқуловалар 1 қути қурт уруғидан 103—111 килограммдан пилла териб олдилар ва пул мукофоти билан тақдирландилар. Ўтган тўққизинчи беш йиллик пилла тайёрлаш плани колхозда 125,6 процент қилиб адо этилди. Давлатга 31 минг 600 килограмм ўрнига 39 минг 700 килограмм пилла сотилди.

Колхознинг пилла бригада бошлиғи коммунист Абдуҳаким Тешабоев ўтган йили «Жигули» 2103—ВАЗ автомашинаси билан мукофотланди. КПСС XXV съезди қарорларидан руҳланган пиллакорлар ҳозирги кунларда янги йил ҳосили учун замин яратишяпти. Бу йил колхоз бўйича 131 та пиллачилик звеноси тузилди. Улар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида 120 қути қурт уруғи боқиб, ҳар қутидан ўртача 75 килограммдан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Т. ДУСМАТОВ,
А. ШАХОНОВ.

ПАРТИЯ МАҚСАДЛАРИ—БИЗНИНГ МАҚСАДЛАРИМИЗ

11 март куни Тошкент идеология ходимларининг бўлиб ўтган кенгашида бир ярим мингдан кўпроқ пропагандист, лектор, сиёсий докладчи, партия комитетларининг ходимлари иштирок этди. КПСС XXV съезди қарорлари асосида идеология ходимларининг вазифалари тўғрисида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, съезд делегати А. А. Хўжаев доклад қилди.

Съезд ишчанлик, собитқадамлик, монолит жипслик вазиятида ўтдики, биз, съезд иштирокчилари ҳаммамиз буни асло унутмаймиз, деди у. Съездда жамиятимизни навбатдаги беш йилликда ривожлантириш ва равнақ топтириш программаси қабул қилинди.

Съезд ғояларини ҳар бир совет кишисининг онгига етказиш—фахрли ва масъулиятли вазифа. Бу вазифа идеология фронти ходимларининг асосий ишидир, бу вазифа пропагандистларнинг, лекторларнинг, шу билан бирга барча коммунистларнинг бурчидир. Бу ишга ўзимизнинг бутун билимимизни, қалбимиз ҳароратини сарф этишимиз, кишиларни сафарбар қилишимиз керак.

Республика пойтахтидаги ишлаб чиқариш коллективларида, ўқув юртларида съезд иш кўраётган кунлардаёқ съезд материалларини кенг тушунтириш бошланди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладини тушунтиришга алоҳида эътибор бериш керак. В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг, «Ташсельмаш» заводининг, «Малика» ва «Қизил тонг» фирмаларининг, бошқа корхоналарнинг сиёсий ахборотчилари, пропагандистлари, лекторлари бу ишни актив бошлаб юбордилар. Қизил бурчакларда, сиёсий маориф кабинетларида съезднинг иши тўғрисида газеталар ва журналларда эълон қилинган материалларнинг, сиёсий адабиётларнинг кўргазмалари ташкил этилди.

Лекин булар съезд материалларини пропаганда қилиш соҳасидаги катта ишнинг бошланишигина, холос. Яқин кунлар ичида район партия комитетларида, катта-катта корхоналарда семинарлар ва кенгашлар ўтказилади. Ана шу семинарлар ва кенгашларда съезднинг асосий ҳужжатларидаги, Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқларидаги қоидалар ва хулосаларни ҳар бир меҳнаткашнинг онгига қандай қилиб яхшироқ ва равшанроқ етказиш мумкинлигини муфассал муҳокама қилиш зарур. Кўпчилиги ишлаб чиқариш новаторларидан иборат бўлган пропагандистлар ва агитаторлар ўнинчи беш йилликдаги асосий вазифаларни тушунтириб бериш билан бирга одамларни янги меҳнат зафарларига ўз шахсий намуналари билан руҳлантиришлари керак.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидаги, съезднинг бошқа материалларидаги назарий қоидалар ва хулосаларни конкрет хўжалик вазифалари ва тарбиявий фаолият билан чамбарчас қўшиб олиб бориш идеология ишида муваффақият қозонишнинг муҳим шарти эканлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди.

Съезд партия совет халқи фаровонлигини ошириш йўлидан бораётганлигини тағин бир марта тасдиқлади. Ушбу беш йилликда Тошкентнинг ўзидагина 60 та болалар боғчаси, ўнлаб мактаблар қад кўтаради, уй-жой қурилишига сарфланадиган капитал маблағларнинг ҳажми 20 процент ортади. Халқ истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқарадиган тўқимачилик комбинати, «Малика» ва «Юлдуз» фирмалари қайта қурилади. Булар энг кучли пропаганда-фактлар билан қилинадиган пропагандадир.

Сиёсий маориф ва иқтисодий билим, комсомол сиёсий маорифи системасида съезд материалларини кенгроқ пропаганда қилиш мақсадида съездга бағишланган машғулотлар туркумини ўтказиш мўлжалланади. Шаҳарда мавжуд бўлган уч юздан ортиқ маданият халқ университетларининг ўқув планига Марказий Комитет ҳисобот докладининг ва мамлакат халқ хўжалигининг ривожлантириш асосий йўналишларининг барча бўлимлари юзасидан қўшимча темаларни киритиш керак. Корхоналарда ва ташкилотларда, маҳалла комитетлари ҳузурида доимий ишлайдиган лекторийлар ҳозирнинг ўзидаёқ ташкил этилмоқда. Съезд қарорларини пропаганда қилиш соҳасида мўлжалланган тадбирларни амалга оширишда оммавий ахборот воситалари, кино, нашриётларнинг ҳам катта роль ўйнаши кўзда тутилган. Энг яхши пропагандистлар билан агитаторларнинг тажрибаларини ҳамиша умумлаштириб, оммалаштириш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

(ЎзТАГ).

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ ЯНГИ

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ ВА МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЎРГАНИШ БЎЙИЧА ПРОПАГАНДИСТЛАРГА, НАЗАРИЙ СЕМИНАР РАҲБАРЛАРИГА

МЕТОДИК МАСЛАҲАТЛАР

КПСС XXV съезди ҳужжатлари ва материалларини ўрганиш ҳозирги вақтда партия ва комсомол ўқуви, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими системасининг асосий вазифасидир.

«Съезднинг ғояларини ҳар бир коммунистга, ҳар бир совет кишисига етказиш, — дейилади КПСС XXV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган ҳисобот докладида, — фақат пропагандистлар, лекторлар, докладчиларнинггина эмас, шу билан бирга барча партия активларимизнинг ҳам фахрли бурчидир. Бу ишни ҳамма билимларимизни, бутун ишонтириш маҳоратимизни, бутун қалбимиз кучини сарфлаб олиб боришимиз керак. Мана шуларнинг ҳаммаси съезд қарорларини оғишмай амалга оширишнинг шарт-шароитларидан биридир».

Шу муносабат билан партия ва комсомол ўқуви системаси, оммавий иқтисодий таълимнинг барча форма ва бўғинларида тингловчилар съезд материалларини ўрганиш юзасидан машғулотлар ўтишга киришадилар. Кенг меҳнаткашлар оммасининг съезд қарорларига нисбатан жуда катта қизиқишини ҳисобга олиб қўшимча равишда лекторийлар, сиёсий тўгараклар, семинарлар ташкил этиш ва уларнинг самарали ишлаши учун шарт-шароитни таъминлаш лозим бўлади.

Қуйида эълон қилинаётган ўқув планига кўра, март ойидан то июнь ойигача бўлган даврда бошланғич сиёсий мактаблар, марксизм-ленинизм асослари мактаблари, иқтисодий мактаблар ҳамда коммунистик меҳнат мактабларида **8 машғулот**, марксизм-ленинизм университетлари, партия активи мактаблари, назарий семинарларда **5 машғулот** ўтказиш тавсия этилади.

Шунингдек, ўқувнинг назарий конференция, реферат — тайёрлаш ва уни коллектив равишда муҳокама қилиш, амалий топшириқ бериш сингари актив формаларидан фойдаланиш лозим. КПСС XXV съездига бағишланган ҳужжатли кинофильмлар, телевидение кўрсатувларидан фойдаланишни ҳам йўлга қўйиш даркор. Шу билан бирга СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ютуқ ва истиқболлари, республика, область, район, айрим корхона, совхоз ва колхозда эришилган ютуқлар ҳамда улар келажагини кўрсатувчи диаграммалар, схема ва жадваллар тайёрлаш ҳам мақсадга мувофиқдир.

Сиёсий ва иқтисодий таълимнинг барча буғинларидаги машғулотлар партия ташкилотлари, меҳнаткашлар коллективлари фаолияти билан мустаҳкам боғлиқ ҳолда олиб борилиши, халқимизнинг КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтиришга ёрдам бериши зарур.

Область партия комитети Сиёсий маориф уйининг методика совети ўрганиш учун қуйидаги мавзуларни тавсия қилади.

КПСС XXV съезди жаҳондаги аҳвол ҳамда КПССнинг халқаро фаолияти ҳақида (бошланғич ва ўрта звенода 2 машғулот, олий звенода — 1 машғулот).

Тўққизинчи беш йиллик якунлари ва партия иқтисодий сиёсатининг асосий вазифалари (бошланғич ва ўрта звенода — 4 машғулот, олий бўғинда — 2 машғулот).

Партия ривожланган социализм шароитида (бошланғич ва ўрта звенода — 2 машғулот, олий бўғинда — 2 машғулот).

«КПСС XXV съезди жаҳондаги аҳвол ва КПССнинг халқаро фаолияти» деб аталадиган биринчи мавзу бўйича машғулотда қуйидаги беш масалани ўрганиш тавсия этилади.

1. Социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланиши. Социализм дунёсининг тарихий ютуқлари, унинг қудрати ва таъсири ўсганлиги.

2. Озодликка эришган мамлакатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш. Уларнинг жаҳон тараққиётидаги ролини ошириш.

3. Капиталистик давлатлар билан муносабатларнинг ривожланиши.

4. Тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш программаси.

5. КПСС ва жаҳон революцион процесси.

Юқоридаги масалаларни ўрганишга киришишдан аввал пропагандист шуни алоҳида таъкидлаши керакки, КПССнинг олий органи бўлган партия съездлари унинг бутун ҳаёти ва фаолиятида асосий белгиловчи ролни ўйнайди. Съездларда қилинган ишларга якунлар ясалади, ички ва ташқи сиёсат йўли ишлаб чиқилади, халқимиз амалга ошириши лозим бўлган янги вазифалар белгилаб берилади. КПСС XXV съезди мамлакатимиз олдида турган асосий ички ва ташқи сиёсий вазифаларни илмий негизда конкрет кўрсатиб берди.

КПСС XXIV съездидан XXV съездигача бўлган давр жуда катта, тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеалар ва ишларга бой бўлди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари коммунистик жамият қуришнинг мураккаб вазифаларини изчил ҳал қила бориб, улкан муваффақиятларга эришдилар. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ортди, фан-техника тараққиётини ривожлантиришда катта қадам қўйилди, меҳнат унумдорлиги анча ошди. Буларнинг ҳаммаси халқ моддий ва маданий даражасининг юксалишини таъминлади.

КПСС коммунистик қурилишнинг вазифаларини ҳал қилишда шунга асосланадики, мамлакатимизнинг ички тараққиёти жаҳондаги аҳвол билан чамбарчас боғлиқдир. Шунинг учун ҳам партия Марказий Комитети КПСС XXIV съездида олға сурилган Тинчлик программасини амалга оширишга катта эътибор берди. Жаҳон социализмининг куч-қудратига, жипслиги ва активлигига, унинг барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучлар билан мустаҳкамланиб бораётган иттифоқига таяниб, халқаро муносабатларни ривожлантиришда бурилиш бўлишига эришиш, ленинча тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтира бориш, ўзаро фойдали ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликка эришиш, инсониятни термоядро ҳалокати хавфидан халос этиш — Тинчлик программасининг моҳияти ана шундан иборат эди.

Биринчи масалани ёритишда шуни таъкидлаш зарурки. Ҳисобот даврида партиямиз Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси социалистик давлатлар билан ўзаро муносабатларга биринчи навбатда эътибор бериб келдилар. Ҳисобот докладида кўрсатиб ўтилганидек, Сиёсий бюронинг биронта мажлиси йўқки, унда қардош мамлакатлар билан бирликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш, муштарак халқаро позицияларимизни мустаҳкамлашга алоқадор бўлган у ёки бу хил масалалар кўриб чиқилмаган бўлсин.

Тарихий тажриба шуни тасдиқладики, жаҳон социалистик системаси таркиб топганидан буён ўтган ўттиз йил мобайнида капиталистик дунё билан мусобақада социализм ўзининг афзаллиги ва буюк ҳаётий кучини намойиш қилди.

Пропагандист яна шуни қайд қилиши лозимки, жаҳон социалистик системасининг тараққиёти бутун жаҳонда капитализм туб негизларига зарба берди. Кейинги чорак аср ичида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида саноат ишлаб чиқариши саккиз баравар ўсган бўлса, ривожланган капиталистик мамлакатларда атиги уч баравар ўсди. 1975 йилда социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари «умумий бозор» мамлакатларига нисбатан 2.5 баравардан ортиқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқардилар.

Социалистик мамлакатларнинг яқинлашуви, уларнинг сиёсат, экономика, ижтимоий турмуш соҳаларида умумийлигининг кучайиши. улар бирлиги, бирдамлиги бирбирларини кўллаб-қувватлашлари туфайли ўтган беш йил жуда катта вазифаларни ҳал этишга, узоқ вақтлар давомида курашиб, амалга оширмоқчи бўлган жуда катта вазифаларни ҳал қилиб олишга имкон берди.

Пропагандист шунга эътиборни жалб қилиши лозимки, Вьетнам халқининг ғалабаси, Лаос ва Камбоджанинг озодликни қўлга киритиб, янги ҳаёт йўлига ўтиб олганлиги, Германия Демократик Республикасининг кенг тан олиниши ва унинг чегаралари даҳлсизлиги эътироф этилиши, ғарбий ярим шарда биринчи социалистик давлат бўлмиш Кубада социализмнинг мустаҳкам қарор топиши— буларнинг ҳаммаси социалистик мамлакатлар кучқудрати ва жипслигининг, пролетар интернационализмига садоқатининг натижасидир.

Шу ўринда қардош социалистик давлатлар яқин ва самарали ҳамкорлиги асосларининг асоси бўлган омилга—социализм мамлакатлари коммунистик партияларининг бузилмас жанговар иттифоқи тобора мустаҳкамланиб бораётганлигига диққатни жалб этиш керак.

Айни чоқда тингловчиларга Хитой коммунистик партияси маочи раҳбарлиги сиёсатининг моҳиятини, бу сиёсатнинг кўпчилик социалистик давлатларга, коммунистик партияларга қарши қаратилаётганлигини тушунтириб бериш даркор. Кейинги йилларда буюк хончилик шовинизмининг кўринишларидан бири шу бўлдики, Маонинг буюк давлатчилик миллатчилик идеологиясини хитой халқининг кенг оммаси онгига сингдиришга уриниш кучайди. Ҳозирги вақтда Хитойда партия ва давлат кадрларини навбатдаги жазолаш бошланди. Маочилар ўзаро ички кураш туфайли путури кетаётган ўз раҳбар кучларини бирлаштириш учун аввалгидек ашаддий антисоветизмдан фойдаланмоқда. ғарбнинг энг реакцион доиралари вакиллари ҳамда Жанубий Африка Республикаси ва Чили фашист тузумлари билан чатишиб кетмоқда. Шу ўринда тингловчиларга маочилар идеологияси ва сиёсатининг марксизм-ленинизм таълимотига мутлақо тўғри келмаслиги, унга бутунлай душман эканлигини тушунтириш керак.

Иккинчи масалани қараб чиқишга киришилган вақтда шуни таъкидлаш зарурки, мамлакатимизнинг озодликка эришган мамлакатлар билан алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. Озодликка эришган мамлакатлар кейинги вақтда давлат саноат секторини ривожлантиришга, феодал ер эгалигини йўқотишга, чет эл корхоналарини национализация қилишга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Ҳозирги вақтда Осиё ва Африка, Латин Америкасидаги озодликка эришган мамлакатлар ўз олдиларида турган энг мураккаб вазифалардан бири — мустақил экономикани яратиш вазифасини ҳал этмоқдалар. Иқтисодий мустақилликка эришиш мустақиллик учун умумий курашнинг иккинчи босқичидир.

Синфий кучларнинг ажралиб кетиши қатор мамлакатлар экономикаси ва сиёсий ҳаётида прогрессив силжишларга олиб келди, ички ва ташқи реакциянинг қаршилигини келтириб чиқарди. Бу нарса кейинги вақтда Ҳиндистон, Ангола Халқ Республикасида яққол кўринди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳисобот докладида шундай деди: «Биз шу съезд минбаридан туриб, яна бир марта уқдириб айтамизки, Совет Иттифоқи ёш давлатларнинг қонуний интилишларини, уларнинг империалистик эксплуатациядан тамомила қутилишга, ўз миллий бойликларини ўзлари тасарруф қилишига қатъий бел боғлаганликларини тўла равишда қўллаб-қувватлаймиз».

Учинчи масалани қараб чиқишда даставвал ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган докладидаги қуйидаги қоидани ёритиш лозим:

«Тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш учун, мустаҳкам тинчлик учун, янги жаҳон урушининг юзага келиши хавфини камайтириш, истиқболда эса бартараф этиш учун кураш капиталистик давлатларга нисбатан бизнинг сиёсатимиздаги асосий масала бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади».

Ўртоқ Л. И. Брежнев Тинчлик программасини амалга ошириш борасида партия фаолиятининг конкрет йўналишларига тўхталиб, шуни таъкидладики, энг аввало Европада кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги ўзгаришлар айниқса сезиларли бўлди. Бу, албатта, тасодифий эмас. Европада социализмнинг позициялари, социалистик давлатларнинг келишиб олинган сиёсатининг таъсири жуда ҳам кучлидир. Шу боисдан ҳам иккинчи жаҳон уруши оқибатида юзага келган территориал ва сиёсий реалликларни тан олиш асосида Европа хавфсизлигини таъминлаш вазифаси қўйилди.

Шунингдек, кейинги йилларда СССР билан АҚШ ўртасида тенг ҳуқуқли тинч муносабатларни ривожлантириш зарурлиги хусусида муҳим принципиал ҳамжиҳатликка эришилди, қатор Совет-Америка шартномалари, битимлари ва бошқа ҳужжатлар имзоланди.

Шу ўринда тингловчилар диққатини шунга ҳам жалб этиш лозимки, Европада ҳам, АҚШда ҳам тинч-тотув яшаш сиёсатига, кескинликни юмшатиш ва стратегик қуролларни қисқартириш сиёсатига қаршилик қилаётган кучлар ҳам мавжуд.

«Бизнинг мамлакатимиз, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳисобот докладида,— тинчлик учун изчил ва қатъий кураш олиб бормоқда, қурол-яроғни камайтиришга, қуролсизланишга қаратилган конкрет таклифларни доимо кўтариб чиқмоқда».

Тўртинчи масалани ёритишда пропагандист КПСС XXIV съезди қабул қилган. Тинчлик программаси эндиликда ер юзининг ҳамма бурчакларида маълум эканлигини қайд қилиши даркор. Бу программанинг асосий йўналишлари жаҳон жамоатчилиги томонидан кенг қўллаб-қувватланди ва у бутун тараққийпарвар инсониятнинг программаси бўлиб қолди. КПСС XXIV ва XXV съездлари орасидаги йиллар Тинчлик программаси амалга оширилган йиллар бўлиб, халқаро муносабатлар тараққиётида ўзига хос марра бўлиб қолди.

«Совуқ уруш» ва конфронтациядан воз кечиб, турли социал тузумдаги давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш ва ҳамкорликка эришиш ана шу бурилишнинг моҳиятини ташкил этади.

Пропагандист шуни алоҳида таъкидлаши лозимки, кескинликни юмшатишга, тинч-тотув яшаш принципларини эътироф этишга бўлган бурилиш аввало кучлар нисбати тубдан социализм фойдасига ўзгарганлигининг натижасидир.

Партия Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съезди минбаридан туриб, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш бўйича Совет Иттифоқининг конкрет таклифларини баён қилиб берди.

Машғулот давомида ҳозирги босқичда тинч-тотув яшаш учун курашнинг XXV съездда баён қилинган асосий йўналишлари моҳиятини ҳар бир тингловчига етказиш даркор. Шуни алоҳида қайд қилиш кераккки, бизнинг партиямиз ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан олға сурилган конкрет вазифаларни партия XXIV съезди илгари сурган Тинчлик программасининг узвий давоми ва ривожи, деб, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш программаси, деб қарамоқда.

Бизнинг партиямиз СССР ташқи сиёсатини мазкур вазифаларни ҳал этишга қаратиб, бошқа тинчликсевар давлатлар билан бу борада ҳамкорликни давом эттираверади. Партиямиз ўз ташқи сиёсатида белгилаган мақсадлар халқ оммаси учун яқин, тушунарли ва азиз мақсадлардир.

Бешинчи масалани баён этишда пропагандист қуйидагиларни таъкидлаши зарур: биз туб социал ўзгаришлар даврида яшамоқдамиз. Социализмнинг позициялари мустаҳкамланиб кенгайиб бормоқда; миллий-озодлик ҳаракатининг ғалабалари мустақилликни қўлга киритган мамлакатлар олдида янгидан-янги уфқлар очмоқда; меҳнаткашларнинг монополиялар зулмига қарши, эксплуататорлик тартибларига қарши синфий кураши ўсиб бормоқда; революцион-демократик, антиимпериалистик ҳаракат тобора кенг миқёс касб этмоқда. Ана шуларнинг жами жаҳон революцион процессининг ривожланиб бораётганлигини билдиради.

Кейинги йиллардаги воқеалар КПСС XXIV съездининг қуйидаги хулосасини тўла тасдиқлади. «Янги шароитларга мослашиш капитализмнинг система сифатидаги стабиллашувини билдирмайди, капитализмнинг умумий кризиси ҳамон чуқурлашиб бормоқда».

Пропагандист ҳозирги вақтда капиталистик мамлакатларда содир бўлаётган кризиснинг ўзига хос томонларини очиб бериши зарур. Капитализмни «соғломлаштириш» ва унинг доирасида «ялпи роҳат-фароғат жамияти»ни барпо этиш тўғрисида буржуа идеологлари берган ваъдалар барбод бўлди. Истеъмолчилик ва мол—дунё тўплашга сиғиниш авж олган капиталистик жамиятда кишиларнинг жисмоний ва маънавий саломатлиги, уларнинг маданий ва ахлоқий ривожланиши қурбон берилмоқда.

Кейинги йилларда капитал мамлакатларида меҳнаткашларнинг социал-иқтисодий аҳволи барқарор эмаслиги айниқса кўзга ташланди. Қимматчиликнинг орта бориши натижасида аҳолининг реал даромадлари кескин қисқариб бормоқда. Фақат кейинги беш йил (1971—1975 йиллар) ичида товарлар ва хизматнинг истеъмол нархлари АҚШда —39 процент, Буюк Британияда —84, Францияда—53, ГФРда—35, Японияда—70 процентдан зиёд ошди.

Ҳозирда ривожланган капиталистик мамлакатларда ишсизлар сони 17 миллиондан ошиб кетди. Миллионлаб кишилар эса ярим ишсиздир. Социал страхованиенинг реформалари ҳам, камбағаллар ва ишсизларга берилаётган нафақалар ҳам, солиқ ислоҳотлари ҳам социал тенгсизликни бартараф этиш ёки уни сусайтиришга қодир эмас. Негаки, бундай тенгсизликнинг пайдо бўлиши учун асос, яъни ишлаб чиқариш воситаларига хусусий мулкчилик даҳлсиз қолаётир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев XXV съездда кўрсатиб ўтганидек, «ишчилар синфи бунга социал офатларнинг асосий айбдори бўлмиш йирик капиталга қарши курашни кучайтириш билан пролетарчасига жавоб бермоқда».

Капиталистик мамлакатларда кейинги даврда синфий кураш анча кучайди. Шу ўринда пропагандист капитал мамлакатларида иш ташлаш ҳаракатининг ўсишини характерловчи маълумотлардан фойдаланиши даркор.

1976 йил февраль ойи ҳам капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар синфининг кураши ғоят кучайганлигини кўрсатди. Италиянинг пойтахт области — Лацио меҳнаткашлари ялпи иш ташлашди. Испания Каталониясида 150 мингдан ортиқ киши, Барселонада эса 100 минг қурувчи ишчи забастовка қилди. ГФРда металлургларнинг огоҳлантирувчи забастовкалари бўлиб ўтди. Шу билан бирга ишчилар синфининг кучи ва обрўси ошиб бормоқда, унинг меҳнаткашлар манфаатлари, чинакам миллий манфаатлар учун курашдаги авангардлик роли кучайди.

КПСС XXV съездига ҳисобот докладида жаҳон коммунистик ҳаракатининг ривожланиши чуқур таҳлил қилиб берилди. Ҳозир жаҳон коммунистик ҳаракати ўз сафларида 60 миллиондан зиёд кишини бирлаштирган 89 коммунистик ва ишчи партияларидан иборат бўлиб, улар жамиятнинг энг онгли ва сиёсий етук қисмидир. Шу коммунистик партияларнинг аъзолари сони қарийб бир миллион кишига, жумладан, Ғарбий Европада 400 минг кишига кўпайди. Парламентлар ва маҳаллий органларга ўтказилган сайловларда коммунистлар учун овоз берган сайловчиларнинг сони анча ўсди.

Пролетар интернационализми маркча-ленинча партиялар идеологияси ва сиёсатининг энг муҳим таркибий қисмидир. Пролетар интернационализми шундай бир қарашлар ва ҳаракатларнинг системасидирки, уларда меҳнаткашлар туб манфаатларининг бирлиги ва ишчиларнинг социал ва миллий зулмдан халос бўлиш учун, дунёни революцион тарзда қайта қуриш ва синфсиз коммунистик жамият яратиш учун курашдаги халқаро бирдамлиги ўз ифодасини топган. Пропагандист ана шу масалага алоҳида аҳамият бериши керак. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, бизнинг партиямиз пролетар интернационализмини ҳимоя қилишни ҳар бир марксчи-ленинчининг муқаддас бурчи, деб ҳисоблайди.

Шундан сўнг пропагандист КПССнинг нокоммунистик прогрессив партиялар— революцион демократик, сўл-социалистик партиялар билан ўзаро муносабати масалаларига тўхталиши лозим. Бунда айрим социалистик ва социал-демократик партиялар билан алоқаларнинг кенгаяётганлиги ва улар қандай принципиал асосда йўлга қўйилаётганлиги ҳақида сўзлаш мақсадга мувофиқдир.

Биринчи тема баёнининг ниҳоясида шуни алоҳида қайд қилиш керакки. Совет Иттифоқи халқаро мавқеининг мустаҳкамлиги КПСС ташқи сиёсий фаолиятининг асосий якунидир.

Социализм позициялари анча мустаҳкамланди. Кескинликни юмшатиш етакчи тенденция бўлиб қолди. Мамлакатимиз тинч шароитда тўртинчи ўн йилликда яшамоқда. Совет кишилари ана шундай якун билан фахрлансалар арзийди. КПССнинг халқаро фаолияти умумхалқ иши бўлиб, мамлакатимиз иқтисодий ва ҳарбий қудратига, унинг маънавий потенциалига, совет халқи ўз меҳнати билан яратган жамики нарсаларга таянади.

АДАБИЕТ:

КПСС Марказий Комитетининг Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари тўғрисида ўртоқ Л. И. Брежнев доклади юзасидан **Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг резолюцияси.**

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг баёноти. «Империализм ва реакция маҳбусларига озодлик!».

Л. И. Брежнев. «КПСС Марказий Комитети Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари». 1-бўлим.

Л. И. Брежнев. КПСС XXV съездида сўзланган якунловчи нутқ.

А. Н. Косигин. «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» 1-бўлим.

КПСС XXV съездида съезд делегатларининг ҳамда қардош партиялар вакилларининг сўзлари.

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати 3-йигирув фабрикасининг пешқадам ишчиси Нина Зинченко кунлик ишлаб чиқариш топшириқларини 115—120 процент адо этмоқда. Унинг қўлидан ўтган калавалар юқори сифатлилиги билан ажралиб туради.

Суратда: Нина Зинченко дастгоҳ ёнида.

Э. Мирғиёсов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«НОМАРДГА ЖАЗО ШУМИ»?

Газетамизнинг шу йил 16 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола босилган эди. Унда Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Ботир Пўлатовнинг маънавий бузуқлиги, ўз оиласини энг оғир дамларда тарк этганлиги, унинг коммунист деган номга лойиқ эмаслиги баён этилган эди. Редакция бу мақола юзасидан жамоат ташкилотларидан, газетхонлардан кўплаб хатлар олди. Мактуб эгалари Пўлатовнинг ўз умр йўлдоши Зуҳрага нисбатан ёмон муносабатда бўлганлигидан қаттиқ нафратланадилар.

—Орамизда Ботир Пўлатов сингари шахсларга ўрин бўлмаслиги керак,— деб ёзади Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг ишчиси Тиллаев.— Унинг қилган ишига ҳар бир виждонли киши чидаб туролмайди. Чилонзорлик Содиқова ва Аҳмедовалардан келган хатда бундай дейилади: «Биз газетангизда босилган «Номардга жазо шуми?» сарлавҳали мақолани ўқиб чиқдик. Ҳозирги жамиятимизда Ботир Пўлатов сингари бераҳм, сурбет кишилар борлигидан жуда хафамиз. Биз партия аъзоси эмасмиз, лекин партия йўлидан оғишмай бормоқдамиз. Коммунистлар орасида Пўлатов сингари шахсларга ўрин бўлмаслиги керак, у ўз қилмишига яраша жазо олиши лозим».

«Биз бу мақолани бутун оиламиз билан ўқиб чиқдик, —деб хабар қилади Оржоникидзе районидан Донохон Қосимова, Ботирнинг тутган йўли ҳозирги турмушимизга мутлақо ёт, инсон шаънига тўғри келмайдиган йўл. Ўз фарзандларини хўрлаб, умр йўлдошига оғир кунларда асқотмаган одам партия аъзоси деган улуғ номга муносиб эмас».

Бошқа газетхонлардан олинган мактубларда ҳам Пўлатовнинг партия сафидан ўчирилиши, унга тегишли жазо берилиши қайд қилинади.

Мақола Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг барча цехларида кенг муҳокама қилинди. Редакция шу йил 31 январь куни Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг партия комитети секретари ўртоқ Нажмиддиновдан жавоб хати олди. Хатда мақолада кўрсатилган фактларнинг ҳаммаси тўғри эканлиги қайд этилган. Ботир Пўлатов ишлаётган бўлим партия ташкилоти, шунингдек бирлашма партия комитети унинг оилавий масаласи билан бир неча бор шуғулланган. 1975 йилнинг октябрида коммунист Пўлатовнинг шахсий иши партия ташкилотида кўриб чиқилиб, унга ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан хайфсан эълон қилинган. Партком бюроси эса бу жазони ҳисоб карточкасига қаттиқ хайфсан ёзиш шарти билан алмаштирган.

Партия мажлисида ҳам, партком бюросида ҳам Пўлатовни КПСС сафидан ўчириш тўғрисида таклифлар бўлган эди,— деб ёзади партком секретари. Лекин Пўлатов оилам билан аҳволни яхшилайман деб ваъда берганлиги учун биз шу жазо билан чегараланган эдик...

Яқинда редакция бирлашма партия комитетининг секретари ўртоқ Нажмиддиновдан иккинчи жавоб хатини олди. Унда қуйидагилар баён этилади: «Коммунист Пўлатов ўз ваъдасининг устидан чиқмади. Шу йил 17 февралда унинг шахсий иши бирлашманинг бўлим бошланғич партия ташкилотида қайта кўриб чиқилди. Коммунистик аҳлоқ принципларига риоя қилмаганлиги, партия Уставини қўпол равишда бузганлиги учун Пўлатов партия сафидан ўчирилди. Бу қарор бирлашма партия комитети бюросининг йиғилишида бир овоздан тасдиқланди».

ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

ДЕЛЕГАТ БРИГА-ДАСИГА ҚАЙТДИ

Ғира-шира тонг. Тошкент аэропортига Москвадан келган самолёт қўнди. Назира опани кутгани бутун қишлоқ кўчиб келгандай эди. Совхоз партия ташкилотининг секретари Эминжон Азимов, идора хизматчилари, оила аъзолари уни қуршаб олишди.

Қишлоққа боргунча йўл-йўлакай роса гапга тутишди. Ҳар куни телевизорда кўрган, радио орқали тинглаган, газеталарда ўқиган бўлишларига қарамай ҳамма съезд иштирокчиси оғзидан эшитишни хоҳларди.

Назира опанинг эса таассуротлари шундай кўп эдики, гапни нимадан бошлаб, нима билан тамомлашни билмасди. Тарихий анжуман тугаганига бир сутка ҳам бўлгани йўқ, фикрларини ҳали бир жойга жамлаб олишга улгурмаган. Ҳозир ҳам ўзини Кремлда ҳис этиб, Съездлар саройи ҳавоси билан нафас олаётгандай. Съезддаги ҳамма гаплар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг катта ва чуқур мазмунли Ҳисобот доклади қулоқлари остидан сира кетмаяпти. Уни ҳаммадан ҳам ҳаяжонга солган нарса съездда меҳнат кишиси ниҳоятда улуғланганлиги бўлди. «Ҳар куни эрталаб ўн миллионларча кишилар ўзларининг навбатдаги, энг оддий иш кунини бошлайдилар: станокларни юргизадилар, шахталарга тушадилар, далага чиқадилар, микроскопларга тикиладилар, ҳисоб-китоблар ва графиклар тузишга киришадилар. Эҳтимолки, улар ўз ишларининг улуғлигини ўйламасалар, аммо улар, айни шу кишилар партия режаларини бажариб, совет мамлакатини тараққиётнинг янги-янги чўққиларига кўтармоқдалар. Бинобарин, биз ўз замонамизни буюк зафарлар даври деб атар эканмиз, замонамизни шундай даражага етказган кишиларга офарин айтамиз,— биз меҳнат аҳлига таҳсин ўқиймиз». Съезддаги мана шу гаплар партиянинг меҳнат аҳлига катта эътибор бериб келаётганлигининг ифодаси эмасми.

Назира опа топган катта обрў, у эришган бахт замирида ҳам ҳалол меҳнат ётибди. Қишлоқнинг энг обрўли аёли, каттакон хонадоннинг бекаси, совхозда бригада бошлиғи, Ленин ордени кавалери, область Советининг депутати. У ҳамма нарсага улгуради. Меҳнатни ҳам ўрнига қўяди, бола-чақаларининг тарбиясига ҳам, жамоат ишларига ҳам вақт топади.

Ҳар бир одамнинг характерини ўз ўқитувчи, устозидан яхшироқ биладиган киши бўлмаса керак. Назира опанинг ажойиб фазилатлари билан қизиққанларга, унга кўп йиллар мураббийлик қилган мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Фатхулла Пўлатов тўғрисини айтиб беради.

— Назирахон меҳнатсеварлиги билан ёшликдан ҳамманинг ҳавасини келтиради. Фарзандлари ҳам онаси сингари қобил, лаёқатли. Унинг икки ўғли шу мактабни олтин медаль билан тугатган. Катта ўғли Ҳикматулла Олмалиқдаги корхоналардан бирида бош инженер, Лутфулла эса политехникумда ўқитувчи, Нурилла Тошкент Давлат университетида ўқимоқда, бўлажак математик. Кичкиналари ҳам мактабдош ўртоқларига ҳамма соҳада намуна.

Директор мактабда собиқ ўқувчи — съезд делегати билан бўлажак учрашувга катта тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида, мактабда Назира Йўлдошевага бағишланган махсус бурчак ташкил қилинаётганлиги ҳақида гапириб берди.

Делегатнинг шахсий намунаси ҳақида Свердлов номли совхоз директори Раҳмат Усмонов ҳам мароқли ҳикоя қилади. Совхоз кўп тармоқли хўжалик. У асосан сутчилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиради. Айни вақтда шаҳарликлар дастурхонига боғдорчилик, сабзавот ва узум маҳсулотлари ҳам йил сайин кўп миқдорда жўнатилаётир. Хўжаликда пахта ҳам экилади.

— Пахтачиликдан бизнинг кўнглимиз тўқ. Назира Йўлдошева бригадир бўлдию, план ва мажбуриятлар ҳар йили ортиғи билан бажарилиб келинмоқда.

Назира опа съезддан қайтган куниёқ далага чиқди. Бригада ишчилари билан суҳбатлашиб, баҳорги ишлар қандай бораётганлиги билан қизиқди. Бригада аъзолари ҳар қачонгидан ҳам юксак маррани кўзлашаётир. Ишчилардан Зулфия Каримова, Инобат Ўринбоева, Махсура Акромова, тракторчи Исом Эрназаров, Маҳкам Абдураҳмонов, Саъдулла Маъдиев ўз бригада бошлиқларига ҳосилдорликни янада ошириш имконимиз бор, деб айтдилар. Уларнинг олийҳимматн ва ғайрати бригада бошлиғини съезддан сўнг янги оширилган мажбурият олишга даъват этди. Бу мажбуриятни Назира опа куни кеча катта учрашувда ҳаммага маълум қилди.

Учрашув совхознинг шинам клубида бўлди. Унга совхознинг барча ишчилари, қишлоқ Совети меҳнаткашлари, турли касб кишилари йиғилдилар.

Минбарга чиққан Назира Йўлдошева съезддан олган ўз таассуротлари ҳақида батафсил гапириб бергач, шундай деди: «Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажараман. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили бригадамиз аъзолари билан гектар бошига 45 центнердан ҳосил етиштирамиз».

Ўртоқ Л. И. Брежнев «дала ва фермаларнинг ходимлари доимо олдинги марраларда туриб келдилар ва ҳозир ҳам олдинги марраларда турибдилар. Уларнинг меҳнати енгил эмас, улар тонг отгандан кун ботгунча ишлайдилар» деди. Съездда айтилган бу гаплар ўзбек пахтакорлари, чорвадорлари, сабзавоткорларининг ҳаммасига, шу жумладан Назира опа ва унинг бригадаси аъзолари шаънига айтилган дейиш мумкин.

Кимдир КПСС XXV съездини баланд чўққига ўхшатди. Шу чўққида турган кишига босиб ўтилган йўлда бизнинг нақадар катта ғалабалар қўлга киритганлигимиз ва келгусида нақадар зўр ишлар қилишимиз кераклиги яққол кўриниб туради. Ана шу чўққига кўтарилган Назира Йўлдошева қаршисида ҳам порлоқ истиқбол яққол намоён бўлмоқда.

С. МУСАЕВ.
Янгийўл райони.

Суратда: КПСС XXV съезди делегати Н. Йўлдошева.

А. Ворфоломеев фотоси.

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

ТОШКЕНТ областида янги ташкил этилган Тошкент райони меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди делегатлари билан учрашув кечаси бўлиб ўтди. Ленин номли колхоз клубига тўпланган соҳибкорлар ва чорвадорлар съезд делегатлари, Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институтининг директори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Мирзаев ва Карл Маркс номли колхознинг илғор сут соғувчиси Фарида Аъзамовани қизғин қарши олдилар.

Кечани Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари Юсуф Толипов очди. Сўзга чиққан Фарида Аъзамова йиғилганларга съезддан олган ўз таассуротларини тўлқинланиб ҳикоя қилиб берди. Делегат йиғилганлар эътиборини съезд қарорлари асосида бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратди. Барчани ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришга даъват этди.

Шундан сўнг шеърхонлик бошланди. Меҳмон бўлиб келган шоирлардан Акмал Пўлат, Абдулла Орипов, Енгин Мирзо, Анвар Исроилов, Отаёр ва ҳаваскор қаламкаш Омон Ниёзовлар ўз шеърларида партия, Ватан ва қаҳрамон халқимизни мадҳ этдилар. Кеча ниҳоясида Қори Ёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси санъаткорлари ижросида концерт қўйиб берилди.

Н. ОТАЕВ.

Виктор Кузнецов қишлоқ қурилишларида кўп йиллардан бери пайвандчилик қилиб ҳурмат орттирганлардан бири. Унинг бой тажрибаси колхозларда теплица хўжаликларини барпо этишда айниқса, қўл келмоқда. У ҳозир Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз устахонасида ишламоқда. Суратда: пайвандчи В. Кузнецов.

Б. Сафаров фотоси.

ҲОСИЛДОРЛИК ВА ТАБИИЙ МАНБАЛАР

Республикамизда пахтачиликни ривожлантириш, умуман қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириш ва деҳқончилик маданиятини оширишда тупроқ унумдорлигининг роли катта.

Маълумки, ғўза ҳар йили бир ерга қайта-қайта экилаверилса, унинг ҳосили кескин камайиб кетади. Экинга мосланиб қолган ҳашарот ва касалликлар тупроқда кўпаяди. Айниқса, ғўзанинг вилт касаллиги билан кўпроқ зарарланишига олиб келади. Узоқ вақт давомида деҳқончиликда банд бўлган ерлар тупроғида ўсимликларнинг касалликларга чидамлилигини оширадиган калий моддасининг миқдори 1,5—2 марта камайиб кетади. Тупроқ ичида ҳар хил зарарли газлар йиғилиб қолиб, ўсимлик илдизининг ҳаво олиши қийинлашади. Натижада ўсимликлар нимжонлашиб, ҳар хил касалликларга тезроқ чалинадиган бўлиб қолади.

Селекционерларимиз яратиб берган вилтга чидамли серҳосил «Тошкент—1, 2, 3» ғўза навларининг кенг майдонларда экилиши пахтачиликда вилтдан келаётган зарарни бирмунча камайтирди. Лекин, вилтга қарши курашни фақат пахта навларига ташлаб қўйилса, ғўза сурункасига бир ерга экилаверганлигидан, бу навлар ҳам тез орада ўзининг чидамлилик хусусиятларини йўқотиб қўяди. Шунинг учун вилт касаллигини йўқотиш, ҳар йили тупроқ унумдорлигини тиклаш ва уни узлуксиз ошириб бориш талаб этилади. Бу эса, ўз навбатида, бир томондан, тўғри алмашлаб экиш системасини жорий этиш, иккинчидан ва асосан, минерал ўғитлардан кенг кўламда ва тўғри фойдаланиш асосида амалга оширилади. КПСС XXV съездида бу масалаларга катта аҳамият берилди. Умуман, 1980 йилга бориб минерал ўғит ишлаб чиқариш 115 миллион тоннага етказилади.

Хўш, шунча минерал ўғитни қаердан олиш мумкин? Фосфорли, калийли, азотли ўғитлар табиатда тайёр ҳолда учрамайди-ку, ахир! Республикамизда бундай минерал ўғит манбалари борми? Бор бўлса, улар қаерларда жойлашган?

Шуни айтиш керакки, олтиндан тортиб олмосгача, кўмирдан тортиб нефтгача, темирдан тортиб мисгача, боринки, Менделеев даврий системасидаги барча элементларни тоғ бағридан топишимиз мумкин.

Ҳозирги кунда Иттифоқимизда бир неча апатит ва фосфорит конлари мавжуд. Бу конлар ичида Хибин апатити, Қозоғистоннинг Қоратов фосфорити ўз таркибидаги фосфор миқдорининг анча юқорилиги билан алоҳида ўрин тутади. СССР қишлоқ хўжалиги ва саноатининг фосфорга бўлган талаби ҳозирги кунда ана шу конлар эвазига қондирилиб келинмоқда.

Республикамиз территориясида жойлашган Самарқанд, Қўқанд суперфосфат ва Олмалиқ аммофос заводлари ҳам Қоратов ва Хибин фосфорит концентратлари ҳисобига ишлаб келмоқда. Бундан Ўзбекистон ўз фосфорит конларига эга эмас экан, деган хулоса чиқармаслик керак, албатта. Ҳақиқатда эса, кўмир, нефть, газ, мис, қўрғошин, рух, калий тузлари каби қазилма бойликлар макони бўлган республикамиз ер ости дунёсида фосфоритдек муҳим маъдан ҳам борлиги қадимдан маълум.

Бир неча йилдан буён Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Геология ва геофизика институтининг ходимлари Ш. Жўраев, Н. Ибайдуллаев, М. Мираҳмедов ва бошқалар атоқли олим И. Ҳамрабоев ва Н. Петров раҳбарлигида ҳар йили эрта баҳордан то кеч кузгача тоғу-тошларни, чўлу-саҳроларни, адиру-сойларни гоҳ пиёда, гоҳ туяда, гоҳ машинада, гоҳ самолетда кезиб, янги фосфорит конларини ва белгиларини топмоқдалар, уларнинг хусусиятларини ва ҳоссаларини ўрганмоқдалар ҳамда халқ хўжалигига фойдаланишга тавсия этмоқдалар. Бу соҳада Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашёси илмий-текшириш институти ходимлари ҳам самарали ишлар олиб боришмоқда.

Калий фосфор сингари ўсимлик учун энг зарур бўлган элементлардан бири ҳисобланади. Фосфор етишмаганда ўсимлик баргларида қора доғлар ҳосил бўлиб, қовжираб боришини кузатсак, ўсимликнинг ўсишдан тўхташида унинг калийга бўлган муҳтожлиги яққол кўринади. Етарли даражада калий ўғити билан озиқланган ўсимлик совуққа ва қурғоқликка чидамли бўлади. Калий ўғити пахта ҳосилдорлигини ошириш билан бирга уни ҳар хил қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан, жумладан кенг тарқалган вилт касаллигидан яхши сақлайди.

Саноат аҳамиятига эга бўлган калий конлари республикамиз жанубида — Ҳисор тоғ тизмаларининг ғарби-жанубий этакларида жойлашган. Олимларимизнинг ва қидирув экспедициялари ходимларининг кўп йиллардан бери ҳамкорликда олиб борган илмий-текширув ишлари натижасида калий конларининг умумий перспектив запаси аниқланди.

Республикамиз территориясида жойлашган калий тузи конларининг хусусиятлари, ҳосил бўлиш сабаблари, минерологик состави запаси эса Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Геология ва геофизика институтининг чўкинди тоғ жинслари рудогенези лабораторияси ходимлари томонидан ўрганилмоқда. Олимлар, инженер-техник ходимлар бу манбаларни халқ хўжалиги учун фойдаланишга тезроқ тавсия этадилар.

Эркин АЛИЕВ,
геология-минералогия фанлари кандидати.

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

КОММУНИСТЛАРДАН ЎРНАК ОЛАМИЗ

Ангрен керамика комбинатининг қоришма тайёрлаш ва кенг истеъмол буюмлари цехларидаги икки комсомол-ёшлар бригадаси бир сменада икки смена ишини бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Кўплаб комсомол-ёшлар бригадалари бу ватанпарварлик ташаббусига қўшилишаяпти.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол ташкилотида комбинатни бунёд этган қурувчилар, партия ва комсомол ветеранлари билан ҳамкорликда ўтказилган ижтимоий-сиёсий ўқув айниқса мазмунли бўлди. Бундай ўқувлар областимизнинг кўпгина комсомол ташкилотларида ҳам ўтказилмоқда.

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

Область комсомол комитетида шаҳар, район комсомол комитетлари секретарлари иштирокида кенгаш бўлиб ўтди. Унда корхона, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотларида иш самарадорлиги ва сифатини яхшилаш комсомол кўригини ўтказишга доир масала муҳокама қилинди.

Кенгаш қатнашчилари кўрик ҳақидаги қоидаларни муҳокама қилиб, фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. Улар кўрикни тўрт босқичда ўтказишга қарор қилишди. Биринчи босқичда илғор тажрибалар, новаторлар ҳаракатини кенг ёйиш муҳим ўрин эгалласа, иккинчи босқичда ёшларнинг умумий маълумоти, касб-техника даражаси ва малакасини оширишга қаратилади. Учинчи ва тўртинчи босқичларда асосий эътибор ёшларни илмий-техник ижодкорлиги ва унинг ролини ошириш, меҳнат ва ўқиш сифатини яхшилашга қаратилади.

ЗОНАЛ СЕМИНАР

Янгийўл районида шаҳар, район комсомол ташкилотлари ревизия комиссияларининг зонал семинари бўлиб ўтди. Унда Янгийўл шаҳри, Янгийўл, Чиноз, Оққўрғон, Калинин, Қуйи Чирчиқ районлари комсомол ташкилотлари ревизия комиссиясининг аъзолари ва раислари иштирок этдилар. Семинарда область комсомол комитетининг иккинчи секретари В. Лозицкий нутқ сўзлади.

Район, шаҳар комсомол ташкилотлари ревизия комиссияси ишларининг асосий йўналишлари ҳақида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иш бошқарувчиси А. Йўлдошев доклад қилди.

ҒОЛИБЛИК БАЙРОҒИ

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи баҳорини областимиз меҳнаткашлари ўзгача кайфият билан, янги куч-ғайрат билан бошладилар. Уларнинг дилида ягона мақсад — юксак самарадорлик ва сифат беш йиллигини барча ишлаб чиқариш кўрсаткичлари бўйича муваффақиятли якунлашдир.

Бу йўлдаги қизғин кураш аслида январь ойининг бошларидаёқ авж олдириб юборилган эди. Барча ишлаб чиқариш коллективлари қўлга киритилган ҳар бир меҳнат зафарларини жонажон партиямизнинг XXV съездига бағишладилар. Шунинг учун ҳам областдаги деярли барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида икки ойлик план муддатидан илгари ортиғи билан адо этилди. Съездга салмоқли совға тайёрлаган ана шу корхоналар сафида Тошкент гўшт комбинати ҳам бор.

Комбинат ишчи-хизматчилари съездолди меҳнат вахтасини қизғин давом эттириб, икки ойлик планни анча ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлдилар. Маҳсулот реализация қилиш плани 105,4 процентга етказиб адо этилди. Пландаги 2560 тонна ўрнига 2630 тонна колбаса маҳсулотлари реализация қилинди. Савдо тармоқларига 915 тонна ўрнига 994 тонна гўштли ярим тайёр маҳсулотлар етказиб берилди. Икки ой давомида 1103 тонна гўшт қадоқланиб, бу соҳадаги план ҳам 106 процент қилиб адо этилди.

Корхона коллективининг юқори кўрсаткичларга эришиши учун ўтган йиллардаёқ пухта замин ҳозирлаб қўйилган эди. Тўққизинчи беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича бой тажриба тўпланди. Меҳнатни оқилона ташкил этиш, социалистик мусобақанинг илғор формаларидан унумли фойдаланиш қўлга киритилган ютуқларнинг асосий омили бўлди.

Корхонанинг ишга туширилиши ва лойиҳа қувватига эришиш, корхонани ишчи кучи билан тўла таъминлаш вазифаси тўққизинчи беш йилликнинг бошланиш даврига тўғри келганлиги сабабли комбинат коллективи қатор қийинчиликларга дуч келди. Барча коллективларда тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки уч йили катта муваффақиятлар билан якунланган бир пайтда Тошкент гўшт комбинати планда белгиланганидан 3 миллион 600 минг сўмлик кам маҳсулот реализация қилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш суръати жуда суст ривожланди. Ишчиларнинг ойлик маоши ҳам мўлжалдагидан анча паст бўлди.

1973 йилнинг охирлари ва айниқса, 1974 йилнинг дастлабки кунларидан бошлаб коллектив кескин юксалиш йўлига ўтиб олди. Чунки, бу даврга келиб бир қатор ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Корхона цехларида янги техника ва илғор технология кўплаб жорий этилди. Шунингдек ишчилар орасида бутун коллективни фидокорона меҳнат қилишга даъват этувчи ишлаб чиқариш новаторлари пайдо бўлди. Унлаб ишчилар янги-янги ташаббуслар билан чиқдилар. Социалистик мусобақанинг турли формалари ишчилар ўртасида кенг ёйилди. Унинг таъсирчанлиги кескин ошди. Натижада дастлабки уч йил ичида бой берилган имкониятлар ўрни сўнгги икки йил ичида тўлдирилди ва ҳатто беш йилга мўлжалланган юксалиш программаси муддатидан илгари анча ортиғи билан амалга оширилди. Беш йиллик планга қўшимча 1336 тонна гўшт ва 535 тонна колбаса маҳсулотлари, 1248 тонна қадоқланган гўшт, 577 тонна гўштли ярим тайёр маҳсулотлар реализация қилинди.

Корхонанинг иқтисодий қудрати мустаҳкамлана борган сари, ишчи-хизматчи ва инженер-техник ходимларнинг турмуш шароити ҳам яхшиланиб борди. Беш йиллик давомида Ўртаовул турар-жой посёлкаси бунёдга келди. Бу ерда ўндан ортиқ кўп қаватли шинам турар-жой бинолари қурилди. Комбинатнинг 367 ишчиси янги квартираларга кўчиб кирди. Посёлкада озиқ-овқат ва саноат моллари билан савдо қилувчи магазинлар ишлаб турибди. 280 ўринли болалар боғча ва яслиси комбинат ишчи-хизматчилари ихтиёрида. Ана шу турар-жой ва маданий-маиший объектлар учун жами 8 миллион сўмликдан зиёд капитал маблағ сарфланди.

Комбинат коллективи, айниқса, 1975 йилда юқори кўрсаткичларга эришди. Йиллик план 16 декабрда бажарилиб, пландан ташқари 4 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинди. Йил давомида планга қўшимча 1550 тонна гўшт ва 116 тонна колбаса маҳсулотлари, 202 тонна гўштли ярим тайёр маҳсулотлар, 495 тонна қадоқланган гўшт ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини юксалтириш плани 103,5 процент қилиб бажарилди. Илғор техника ва технологияни жорий этиш ҳисобига 132 минг сўмлик иқтисодий самара олинди. Пландан ташқари олинган даромад 332 минг сўмни ташкил этди.

Ишчиларнинг меҳнатга муносабати яхшиланиб, уларнинг ижодий активлиги ошиб бориши билан маҳсулот сифати ортиб, ассортименти кўпайиб борди. Бугунги кунга келиб маҳсулотнинг олти тури давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Ишчиларнинг ойлик маошлари ҳам беш йилликнинг дастлабки йилларига нисбатан, қарийб икки баравар кўпайди. Ўтган йили ҳар бир ишчининг йиллик ўртача маоши 152 сўмданга тўғри келди.

1975 йилнинг барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунланишида социалистик мусобақа ҳам ҳал қилувчи роль ўйнади. Беш йилликни муддатидан илгари якунлаш юзасидан бошланган мусобақада парранда цехи ҳамда гўштни қадоқлаш цехи коллективлари мунтазам пешқадамлик қилиб келдилар. Парранда цехи коллективи беш йиллик планни комбинатда биринчи бўлиб 25 октябрда 110,6 процент қилиб адо этди.

Илғор ишчилар ўртасида ташкил этилган меҳнат беллашувида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Болта Қодиров, Ленин ордени кавалери Ориф Тўраxўжаев, парранда цехининг донгдор ишчиси Вера Васильева, колбаса цехи ишчиси Анна Саламатиналар байроқдор бўлдилар.

Коллективнинг йил давомидаги фидокорона меҳнати республика партия ва ҳукумати томонидан муносиб тақдирланди. 1975 йил биринчи квартал якуни бўйича комбинат коллективи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Республика Касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда 12 минг сўмлик биринчи даражали пул мукофоти билан тақдирланди. Иккинчи квартал якуни бўйича эса, коллектив иккинчи ўринни эгаллаганлиги учун Ўзбекистон ССР Гўшт-сут саноати министрлигининг 7500 сўм пул мукофотини қўлга киритди.

Якунловчи йилнинг тўртинчи квартали ва умуман 1975 йил давомида энг юқори кўрсаткичга эришганлиги учун корхона ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари республика кўчма Қизил байроғи ҳамда 12 минг 500 сўмлик биринчи даражали пул мукофотини олишга муваффақ бўлдилар. Якунловчи йилда энг юқори кўрсаткичга эришганлиги учун комбинатнинг 100 ишчиси «1975 йил мусобақаси ғолиби», 55 киши эса «Тўққизинчи беш йиллик зарбдори» нишонларига сазовор бўлди.

Яқинда комбинатда бўлиб ўтган умумий йиғилишда Ўзбекистон ССР Гўшт-сут саноати министрининг биринчи ўринбосари Мирали Абдуллаевич Абдуллаев республика партия ҳукуматининг кўчма Қизил байроғини тантанали суръатда топширди. Тантанали йиғилишда Ленин орденли ишчи Ориф Тўраxўжаев, колбаса цехи ишчиси Татьяна Тарасова, корхона монтёри Евгений Татариновлар сўзга чиқишиб, коллектив меҳнатига берилган юксак баҳо учун республика партия ва ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Йиғилишда комбинат аҳли КПСС XXV съезди белгилаб берган юксалиш программасини тўла маъқуллаб, уни қўллаб-қувватладилар. Шу тарихий ҳужжат асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан конкрет социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

А. МИРЗАҲМЕДОВ,
А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

СУҲБАТ ВА УЧРАШУВЛАР

Пойтахтнинг Собир Раҳимов районидаги «Правда» номли маҳалла меҳнаткашларининг яхши анъаналари бор. Улар ҳар фаслни ўз хислати, ўз фазилати ва ўз хусусиятларига кўра шодиёна кутиб олишга, анжуманларга тўпланиб, партия ва ҳукуматимизнинг қарор ва кўрсатмаларини биргалашиб ўрганиб, уни ҳаётга татбиқ этишга одатланганлар.

КПССнинг шонли XXV съезди муносабати билан ташкил этилган йиғилиш ҳам қизиқарли, мазмунли ва юксак руҳда ўтди.

— Ушбу кечамиз энг қувончли, энг шодиёна дамларда бўлаяпти,— деди маҳалла комитети раисининг муовини Музаффар ака, — бугунги йиғилишимиз қутлуғ съездга бағишланди. Бу ҳақда Беруний номли мактаб директори Насиба Нишонова сўзлаб берадилар.

Бу анжуманга меҳмон бўлиб келган Ўзбекистон ССР халқ артисти Замира Ҳидоятова, Зайнаб Садриева ва бошқалар тўлқинланиб гапирдилар.

Шундан сўнг Абу Райҳон Беруний номли 243-мактаб ёш талантларининг чиқиши бўлди. Мактаб ёш адабиётчилар тўгарагининг раҳбари, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Жаъфар Маъруфов тайёрлаган «Бахтиёр замона» номли адабий монтаж ва ижро этилган қўшиқ, бадиий ўқишлар билим даргоҳининг муҳташам залини тўлдириб ўтирган маҳалла меҳнаткашларида катта таассурот қолдирди.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ХАЗИНАСИГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Жаҳон матбуоти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг якунларини шарҳлаб, ана шу энг муҳим сиёсий воқеанинг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, КПСС пролетар интернационализми принципларига, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашга содиқ эканлигини таъкидлайди.

СОФИЯ. Болгариянинг «Отечествен фронт» газетаси ёзади: «КПСС XXV съезди тарихий қарорларининг аҳамияти ва моҳиятини шу сўзлар билан таърифлаб бериш мумкин: КПСС марксизм-ленинизм хазинасига, коммунизм йўлидаги курашнинг амалий тажрибасига янги ҳисса қўшди. Съезд Совет Иттифоқининг, жаҳон социализмининг ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг истиқболига янада зўр ишонч бахш этди, улар олдида янада равшан истиқболни очиб берди».

ВАРШАВА. КПССнинг тарихий XXV съезди СССРдаги ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг бундан буёнги йўналишларини белгилаб берди. Бу йўналишнинг асосий мақсади — коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишдан иборат,— деб ёзади Польшанинг «Глос працы» газетаси, «Ленинча йўл» сарлавҳали мақоласида. Советлар мамлакатининг ленинча принципларга содиқ бўлган коммунистлар партияси XXV съездда совет халқини ва мамлакатни тинчлик ҳамда халқаро ҳамкорлик йўлидан олиб боражагини яна бир марта тасдиқлади. Совет Иттифоқининг тинчлик сиёсатини амалга ошириш соҳасида эришган муваффақиятлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев докладида илгари сурилган янги ташаббусларга асос бўлиб қолди. Бу ташаббуслар тарихий тинчлик программасини бойитади. Ер юзидаги барча халқлар бу ташаббусларни кенг маъқуллади ва астойдил қўллаб-қувватлади».

УЛАН-БАТОР. Монголия матбуоти КПСС XXV съездининг якунларини социализм ва коммунизм порлоқ ғояларининг, тинчлик, тараққиёт, эркинлик ва мустақиллик ғояларининг тантанаси йўлидаги курашнинг тарихий босқичи деб баҳолайди.

«Унэн» газетаси Монголия жамоатчилиги вакилларининг изҳор қилган жуда кўп фикрларини босиб чиқариб, қуйидагиларни уқтириб ўтади: Халқ Монголиясининг меҳнаткашлари совет коммунистларининг, бутун улуғ совет халқининг КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда, коммунистик қурилишда, халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун курашда катта муваффақиятларга эришувларини тилайдилар.

БОНН. КПСС XXV съездининг якунлари Германия Федератив Республикасида синчиклаб ўрганиш ва таҳлил этиш мавзуидир. Етакчи газеталар СССРнинг тинчликнинг мустаҳкамланишига, қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва ҳар томонлама, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган ташқи сиёсий тадбирлари муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд қилмоқдалар. Совет Иттифоқи тинчликсеварлик йўлининг изчил йўл эканлиги, Коммунистик партия сафларининг маҳкам жипслиги таъкидлаб ўтилмоқда. «Франкфуртер альгемайне» газетаси КПСС съезди «Тинч-тотув яшаш йўлини тўла-тўкис ва қатъий таъкидлади». деб ёзади.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ёшларининг «Миллионлар овози» газетаси қуйидагиларни ёзади: КПСС XXV съезди СССР қудратининг ўсиб бораётганлигини ва совет халқи жуда катта муваффақиятларга эришганлигини намойиш қилди.

Совет коммунистларининг анжумани, деб қайд қилади газета, тинчлик, тараққиёт ва равнақ топишнинг янги даврини очиб берди ва капитализмнинг, эски ва янги мустамлакачиликнинг позицияларига яна бир бор зарба берди. Совет ҳукуматининг Ҳинди-Хитой ва Ангола халқларининг мустақиллик йўлидаги ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлашдан тортиб АҚШ билан муносабатларда кескинликни юмшатиш сиёсатини амалга оширишгача бутун фаолияти, деб таъкидлайди газета, буни яққол исбот этувчи далилдир.

БОНН. ГФР меҳнаткашлари КПСС XXV съезди материалларини қизиқиб ўрганмоқдалар. Суратда: боннлик ишчи «Унзере цайт» газетасининг биринчи саҳифасида босилган съезд ҳақидаги ҳисоботни ўқимоқда.

А. Урбан (ТАСС) телефотоси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ВАРШАВА. Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек Сосковец шаҳрида сайловчилар билан — Юқори Силезия ишчилар синфининг намояндалари билан учрашди. Бу учрашув Польша Халқ Республикаси Сейми ва воевода халқ кенгашлари депутатлигига номзодлар билан учрашувлар туркумини бошлаб берди. Сайлов 21 март куни ўтказилади.

ПАРИЖ. Францияда ўтган ой ичида нарх-наво ўрта ҳисобда тағин 1,2 процент ўсди, деб хабар берди Умуммеҳнат конфедерацияси. Хусусан кийим-кечак сезиларли равишда қимматлашди. Кийим-кечак 1,7 процент, озиқ-овқат нархи 1,4 процент, транспорт кира ҳақи ва алоқа ҳақи 1,3 процент ортди.

Нарх-наво ўтган йилнинг февраль ойидагига нисбатан 13,7 процент қимматлашди.

ДАКАР. Нигерия федерал ҳукумати Зимбабве халқининг кураши билан ўзининг бирдамлигини ҳамда Мозамбик ҳукумати ва халқининг тутган йўлини тўла қўллаб- қувватлаётганлигини изҳор этади. Нигериянинг Сенегалдаги элчихонаси бу ерда тарқатган ахборотда шу ҳақда гапирилади. Бу ҳужжатда, Нигерия ҳукуматининг вакили Нигериянинг Мозамбик ва Зимбабве халқларига қанчалик ёрдам беришини аниқлаш учун яқин вақт ичида Мозамбикка келади, деб таъкидланди.

МАНИЛА. Бу ерда Филиппин хотин-қизлар уюшмасининг таъсис съезди ўз ишини тамомлади. Съезд ишида икки мингга яқин делегат аёллар, асосан Филиппиннинг қишлоқ районларидан келган хотин-қизлар иштирок этдилар.

Съезд иштирокчилари Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари А. П. Шапошникованинг нутқини зўр иштиёқ билан тингладилар. Совет делегациясининг бошлиғи совет хотин-қизларининг ҳаёти ва меҳнати тўғрисида сўзлади ва Филиппин хотин-қизларига совет аёлларининг саломини ҳамда энг яхши истакларини топширди.

(ТАСС).

РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида очилган кино ва театр рассомларининг кургазмаси кино ва театр рассомларининг фаолияти ҳақида ҳикоя қилади.

Кўргазма XXV съезд бўлиб ўтаётган кунларда ташкил этилди. Шунинг учун ҳам рассомлар ўз кўргазмаларини партия XXV съездига бағишладилар. Музейнинг учта залига республикамизнинг турли шаҳарларидаги театрлар учун декорациялар, эскизлар ва кўплаб кийим-кечак намуналари қўйилган.

Рассомлардан Ҳ. Икромов, М. Мусаев, Ў. Тансиқбоев, В. Уфимцов ва бошқаларнинг шу соҳада яратган асарлари кўргазмада алоҳида ажралиб турипти.

Кўргазма залларидан бирида киночи рассомларнинг асарларини учратиш мумкин. Улар орасида Ўзбекистон халқ рассоми В. Еремяннинг «Алишер Навоий», Э. Калантаровнинг «Абу Райхон Беруний» фильмларига ишлаган эскизлари диққатга сазовордир.

САЛОМАТЛИК МУЗЕЙИ

СОВЕТ ҳокимияти йилларида республикамизда аҳолига медицина хизмати кўрсатиш беқиёс даражада ривож топди. Кўплаб замонавий шифохоналар очилди, малакали врачларнинг катта отряди етишиб чиқди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузурида очилган медицина тарихи музейи материаллари ана шулар ҳақида ҳикоя қилади. Ҳозир бу ерда 14 мингдан ортиқ турли экспонатлар бор.

Музей иш бошлагандан бери уларни 50 мингдан ортиқ томошабин келиб кўрди. Булар Америка, Франция каби чет эл мамлакатларидан келган делегация аъзоларининг ҳам эътиборини ўзига тортди.

А. АБДУАЛИЕВ.

НОЁБ КАСБ ЭГАЛАРИ

КЎЗ ИЛҒАМАС АКТЕР

Экранда ўқдек елиб бораётган файтон ва унинг кетидан изма-из қувиб келаётган чавандозлар пайдо бўлди. Қувиб келаётганлар бир зумда аравага етиб олишди. Шу пайт «қасоскор»лардан бири ўзини файтоннинг устига отди. Файтончи эса елдек югуриб бораётган отлар устидан юз тубан ерга қулади.

...Томошабинлар умбалоқ ошиб ерга қулаган файтончига бепарво қолиб, кейинги бўладиган воқеаларга берилиб кетишди. Шу дамда ҳеч ким аравадан қулаган кишига эътибор бермади. Ваҳоланки, шу ролни ижро этган актернинг айнан шу фильмдаги иштироки ниҳоясига етган эди. Ким эди у? Нима учун картинада унинг роли фақат бир лаҳзагина пайдо бўлиш билан чекланган, холос?

...Каскадерлик — бу кишиларнинг касбини кинода шундай деб аташади,— оғир ва масъулиятли ишдир. Бу довюрак ва эпчил кишилар киноларни суратга олишда энг хавфли эпизодларда актёрлар ўрнини эгаллайдилар. Улар вақти келганда отдан йиқиладилар, ўт ичида қоладилар...

Чавандозлик бўйича республика олий маҳорат мактаби тренерларидан бири, спорт мастери Николай Яковлевич Катков ҳам ана шундай ноёб касб эгасидир. Унинг мураккаб сакрашларини ва хилма-хил трюкларини томошабинлар «Қўлга тушмас қасоскорлар», «Газанда», «Уруш ва тинчлик» сингари кўплаб киноларда кўришга муваффақ бўлганлар. Лекин уларнинг кўпчилиги энг қийин съёмкаларда артист эмас, айнан Николай Катков суратга тушганлигини билмасалар керак. Бинобарин, каскадерлик кишидан фақат чаққонлик, довюракликнигина эмас, балки актерларга хос истеъдодли бўлишни ҳам тақозо этади.

Николай Яковлевич билан чавандозлик маҳорати мактабидаги шинамгина хонада суҳбатлашиб ўтирибмиз.

— Биринчи марта 1967 йилда «Уруш ва тинчлик» фильмида иштирок этдим,— деб хотирлайди каскадер.— Лекин буни чинакам роль ўйнаш, деб айтиб бўлмасди. Ўшанда, ҳарбий хизматни ўтаб юрган пайтимда, кавалерия полкининг бир неча чавандози қатори оммавий съёмкаларда қатнашган эдим. Шу-шу мени қандайдир ички куч киноға торта бошлади.

Ҳарбий хизматни тугатгач кўпгина кинофильмларда иштирок этдим. Шу билан бирга анчагина тажриба орттирган каскадерлардан кўп нарсаларни ўргандим.

— «Газанда» фильмида иштирок этганлигим,— деб давом этди Н. Катков,— менга чинакам қувонч келтирди. Суратга олиш пайтида машҳур каскадер, СССРда хизмат кўрсатган артист Сергей Тимофеев билан танишиб қолдим. Ўша фильмда Тимофеев «тачанка» деб аталадиган саҳнани жуда зўр маҳорат билан бажарган эди. Мен ҳам шу пайтгача бу оғир саҳнани қайтариш орзусидаман.

Николай ўзининг иккинчи истеъдоди ҳақида берилиб, завқ билан ҳикоя қиларди. Фақат ўз касбига сидқидилдан кўнгил қўйган кишиларгина ана шундай гапираолади:

— Бизнинг чавандозлик мактабимизда мендан бошқа каскадерлар ҳам етишиб чиқмоқда. Чунончи яқинда Учқун Назаров «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олган «Жайхун» бадиий фильмида Владимир Гришкин ҳам иштирок этди. Айтмоқчи, шу фильмда мен бажарган саҳналардан бири кино оламида дастлабки марта амалга оширилган бўлса ажаб эмас. Менинг вазифам алангаси осмонга чиқиб турган ўт устидан от билан сакраётиб, «ўқ теккач» от билан биргаликда оловга тўнтарилиб тушишдан иборат эди.

Биринчи марта шу ишни бажараётганимда кадрга от тушиб, мен бошқа ёқда қолиб кетдим. Иккинчисида ҳам омадим келмади. Учинчи уринишда эса мен ҳам, Боксер лақабли отим ҳам аланганинг қоқ ўртасига тушдик.

Кўпгина таниш-билишларим, дўстларим менга фильмда иштирок этганинг билан ҳеч кўзга ташланмайсан,— таъна қилишади.— Ҳа, чиндан ҳам шундай. Бизларнинг вазифамиз фильмда фақатгина бир дам пайдо бўлиб, энг мураккаб саҳнани бажаришдан иборатдир. Шунинг учун ҳам бизларни кўпчилик танимайди. Лекин, бунинг ҳеч нолийдиган ери йўқ. Чунки, чинакам каскадерларга шуҳрат эмас, оғир пайтларда киночиларга ёрдамга келиш, севган ишимизда бир дам бўлсада, ўзимизнинг ниҳоятда зарур эканлигимизни ҳис этишнинг ўзи бир бахтдир.

М. МИРАЛИМОВ.

Суратда: Н. Катков иштирок этган «Қизил қум» фильмидан кадр.

Н. Касьянов фотоси.

КИНОЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Аҳолига кино хизмати кўрсатиш ва фильмлар пропагандаси бюросида ўтган йили анча яхши ишлар қилинди. Айниқса, тўртинчи квартал якунлари қувончли бўлди.

Яқинда давлат кинотармоқлари, кинопрокат ва киносаноати ходимларининг республика социалистик мусобақасига якун ясалди. Ўтган йилнинг тўртинчи квартали бўйича пойтахт области кинофикация бошқармаси ҳам социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети коллегияси ва маданият ходимлари касаба союзлари республика Комитети қарори билан область кинофикация бошқармаси иккинчи даражали пул мукофотини олди.

ЛАУРЕАТ КИТОБЛАР

БОСМА нашрларни бадиий жиҳатдан яхши безаш ва полиграфия ижроси учун Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон иштирокида Душанбада ўтказилган конкурс тугади. Конкурсда 1974—1975 йилларда чиқарилган китоблар, сиёсий плакатлар, журналлар ва газеталар намойиш қилинди.

Жюри Ўзбекистондаги нашриётлар томонидан чоп этилган 27 та китоб ва 18 та плакатни энг яхши деб топди ҳамда биринчи даражали дипломлар билан мукофотлади. Нашрларимизнинг кўпчилиги иккинчи даражали дипломларга ва рағбатлантирувчи ёрлиқларга сазовор бўлди. Ўзбекистон ноширлари билан полиграфчилари конкурс натижаларига биноан умумий биринчи ўринни эгалладилар.

(ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи-деҳқон мухбирлари университетининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

Спорт

БИРИНЧИ ҒАЛАБА

Бу учрашув ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга эди. Майдонга турнир жадвалидаги икки ёнма-ён команда чиққанлиги, бунинг устига уларнинг жуда кам очко тўплаб хавфли зонага тушиб қолганликлари матч ниҳоятда кескин ўтишидан дарак берарди.

Ўйиннинг дастлабки дақиқалариданоқ ҳар икки команда ташаббусни ўз қўлига олишга интилди. Бунга биринчи бўлиб меҳмонлар — Кишиневнинг «Иждорстрой» командаси баскетболчи қизлари эришдилар. Улар ажойиб комбинация уюштириб бирин-кетин муваффақиятга эриша бошлайдилар.

Ўйиннинг бундай тус олишини кутмаган тошкентликлар бироз эсанкираб қолишди. Ҳамшаҳарларимиз бир-бирларини тушунмас, туппа-тузук уюштирилаётган комбинацияларини ҳам муваффақият билан тугата олмас эдилар. Биринчи йигирма минутлик бўлим меҳмонлар фойдасига 43:41 ҳисобида тугади.

Команда учун оғир вазиятда тошкентликларнинг катта тренери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Роман Ицков бир минутлик танаффус олади ва майдонга хизмат кўрсатган спорт мастери Раиса Прокопенкони туширади. Ветераннинг ўйинга тушиши учрашувда ҳал қилувчи бурилиш ясайди. Кейин, ўйин тугагач, кишиневликларнинг катта тренери Молдавияда хизмат кўрсатган тренер А. Петросян шундай дейди:

—Прокопенконинг майдонга чиқиши тошкентликлар учун катта фойда келтирди. Мезбонларнинг ғалабага эришишида унинг ҳиссаси катта. Қизларимиз иккинчи бўлимда кўпгина хатоларга йўл қўйган бўлсалар ҳам, уларни айблаш қийин. Чунки, тажрибали ветеран ўз ишини қилган эди...

Учрашувнинг иккинчи ярми тошкентликларнинг тўла устунлигида ўтди. Прокопенко, Милейко, Тикстонлар ўзларининг чиройли ўйинлари билан ишқибозлар олқишига сазовор бўлдилар. Учрашув тугашига оз вақт қолганда Прокопенко бешинчи марта шахсий огоҳлантириш олади ва майдондан чиқиб кетади. Лекин бу энди ўз ўйинини топиб олган тошкентликларга унчалик таъсир кўрсатмади. Қизларимиз анча илгарилаб кетган эдилар. Энди командада Милейко диспетчерликни ўз қўлига олди. У бутун ўйин давомида тошкентликларга 17 та, Прокопенко эса 9 та очко келтирди.

Шундай қилиб, тошкентликлар СССР чемпионатининг якунловчи туридаги дастлабки матчда муҳим ғалабага эришдилар. Бу муваффақият ҳамшаҳарларимизга олий лигада сақланиб қолиш учун маълум даражада ишонч бахш этади.

Кишинев ва Тошкент баскетболчи қизлари матчидан сўнг мамлакат чемпионати якунловчи турининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди. Совет Иттифоқининг олий лигасида куч синашувчи барча командалар майдонда саф тортишади. Улар орасида машҳур ТТТ [Рига] командаси ва Ленинграднинг спартакчилари ҳам бор. Ўзбекистон баскетбол федерациясининг раиси М. М. Хўжаев мусобақа қатнашчиларини ўйинлар бошланиши билан табриклаб уларга катта муваффақиятлар тилайди. Меҳмонларни ёш спортчилар ҳам қутлайдилар. Улар мусобақа қатнашчиларига, судьяларга эсдалик совғалари тақдим этадилар, нон-туз тутадилар.

Тантанали очилиш маросимидан сўнг ишқибозлар орзиқиб кутган учрашув бошланди. Майдонга Риганинг ТТТ ва Вильнюс шаҳрининг «Кибиркштис» командалари чиқишади. Қизиқарли ва кескин курашда ўтган ўйин мамлакатнинг бир неча бор чемпионлари — ригалик қизларнинг ғалабаси билан якунланди. Ҳисоб — 63:51.

Якунловчи турнинг биринчи кунидаги қолган учрашувларида Киев динамочилари Днепропетровскнинг «Сталь» командаси устидан 70:60, Москванинг «Динамо» коллективи Олмаотанинг Университет баскетболчилари устидан 82:63, Москва область спартакчилари эса Свердловск уралмашчилари устидан 89:73 ҳисобида ғалаба қилдилар.

А. АБДУЛЛАЕВ.

Суратларда: тошкентлик спортчилар меҳмонларга эсдалик совғалари тақдим этишяпти [чапда]; Кишиневнинг «Иждорстрой» ва Тошкент физкультура институти спорт клуби командалари ўртасидаги ўйин пайти.

Т. КАРИМОВ фотолари.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

«АПИЛИТ»

Асалари заҳаридан олинувчи препаратларнинг турли касалликларни даволашдаги катта роли маълум. Яқинда Горький Давлат университети илмий ходимлари Таллиндаги химия-фармацевтика заводи коллективи билан биргаликда асалари заҳаридан олган янги препаратни «апилит» номи билан атади.

Янги препарат киши организмига юборилганда, организмнинг радиацияга қарши курашуви кучайиши аниқланди. Ҳайвонларда касаллик камайиши билан бир қаторда радиация таъсиридан ўлиш анча камайган.

ГАЗ АККУМУЛЯТОРИ

Электромобиль келажак транспорти бўлиб қолиши кутилмоқда. Буни ҳисобга олган олимлар қўрғошин аккумуляторлари ўрнига енгил ва узоқ муддат хизмат қила оладиган янги хил аккумуляторлар яратиш устида иш олиб бормоқдалар. Ана шундай аккумуляторлардан бири газ билан ишлайди. Унинг иш принципи эритмалар электролиз қилинганда катод ва анодда ҳосил бўлувчи водород ва кислороднинг электрохимиявий таъсири натижасида пайдо бўладиган қўшимча ток (газ қутбланиши) ёрдамида ишлашга асосланган.

Газ аккумуляторлари 100 цикл (қўрғошин аккумуляторлари — 300 цикл)га чидаш беради. Энди унинг иш муддатини ошириш устида ишлар олиб борилмоқда.

БЕТОНПОЛИМЕР

Полимербетон анчадан бери маълум бўлган қурилиш материалларидан биридир. Энди олимлар бетонга полимерларни олдиндан қўшмасдан, балки тайёр бўлган бетон конструкцияларни полимерлар мономери билан ишлаб, унинг пишиқлиги ва чидамлилигини ошириш йўлини топдилар.

Бутуниттифоқ темирбетон илмий-текшириш институти ходимлари бетонполимер олиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Янги технология бўйича олинган бетон мономер билан ишланиб, сўнгра полимерланади — бунда бетондаги бўлган барча майда тешикча ва ошлиқлар ёпилади. Полимер бетон билан ягона конструкцион материалга айланиб кетади, бу билан унда ҳосил бўлувчи кучланишлар йўқолади, бетонполимер хизмат даври узаяди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

23—30 МАРТ
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ
КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
БУТУНИТТИФОҚ СОВЕТ ЁШЛАРИ ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТИ
НОВОСИБИРСК «МУЗ УСТИДА БАЛЕТ»
ЁШЛАР АНСАМБЛИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

«БИР БОР ЭКАН, БИР ЙЎҚ ЭКАН...»
23 МАРТДА 15.00, 18.00;
24 МАРТДА 11.00, 15.00, 18.30;
25 МАРТДА 11.00, 15.00;
26, 27 МАРТДА 11.00, 15.00, 18.30.

«БРЕМЕН МУЗИКАНТЛАРИ»
28 МАРТДА 15.00, 18.30;
29 МАРТДА 11.00, 15.00, 18.30;
30 МАРТДА 11.00, 15.00.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР 10 МАРТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Телефильм. 18.30 — Биз 70-йиллар комсомоллари. 19.00 — Телеочерк. 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 — «Ўзбекистон чорвадори». 20.15 — Концерт. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Олтин девор** (спектакль). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Олтин девор** (давоми). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Концерт. 20.55 —Телеспектакль. 22.00 — Жанговар постда (Тошкент). 22.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.45 — Фильм-концерт. 21.15 — **Сен етим эмассан** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|III да **Абу Райҳон Беруний,** 14|III да **Кўрмайин босдим тиконни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13, 14|III да **Комедия, комедия ёҳуд ҳангома,** 15|III да **Туркман қизи.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ТЕАТРИДА — 13|III да **«Ўзбекистоним»** (16.00).

КИНО

12, 13 МАРТДА

Она табассуми — «ЧАЙКА» (10.00, 11.45, 13.30, 17.00, 18.45, 20.30, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), «МОСКВА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00, 21.30), «НУКУС» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Алло, такси! — «ҚОЗОҒИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Сентябрь бошларида — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30).

Сайҳа — НАВОИЙ номли (10.30, 13.00, 15.30, 17.30, 20.20).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—02270. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. В. 2509.